

KONKURS “ŠAMPIONI LOKALNOG RAZVOJA”

Beočin, Novi Sad, Niš, Vršac i Zvezdara izabrani su za prve „Šampione lokalnog razvoja”, na konkursu koji su sproveli NALED i Radio-televizija Srbije, u cilju izbora najboljih praksi lokalnih samouprava. Vicešampionska mesta pripala su **Smederevu, Kruševcu, Staroj Pazovi, Odžacima i Knjaževcu**. Na konkursu je izabrano deset opština i gradova – pet šampiona i pet vicešampiona, koji su reformama lokalne administracije i primenom novih modela i pristupa u radu značajno unapredili kvalitet života u lokalnoj zajednici i nivo usluga prema građanima, privukli nove investicije, uspostavili partnerski odnos i saradnju sa postojećom privredom, podstakli preduzetništvo i razvoj lokalne ekonomije. Lokalne samouprave su mogle da se nadmeću u pet kategorija: javno-privatno partnerstvo, podrška privredi, promocija investicija, reforma administracije i servis građana. Kriterijumi ocenjivanja bili su primenljivost rešenja, merljivost rezultata i efekti, domet rešenja, odnos troškova i benefita, kao i inovativnost.

Na konkurs je stigla 31 prijava. Pobednike je birao žiri u sastavu: Vesna Damjanić-Branković, Nenad J. Ristić i Dragan Stojev ispred RTS-a i Violeta Jovanović, Milica Stefanović i Ivan Radak ispred NALED-a. O 10 najboljih opština biće snimljeni TV prilozi i emitovani na programima RTS.

Javno-privatno partnerstvo

Podrška privredi

Promocija investicija

Reforma administracije

Servis građana

Specijalna nagrada

Javno-privatnim partnerstvom do novih investicija

Naziv grada/opštine: **Opština Beočin**
Populacija: **15.726**
Broj privrednih subjekata: **600**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **119**
Pozicija u kategoriji: **1**

U saradnji sa fabrikom cementa Lafarž, opština Beočin formirala je Biznis park površine 18 hektara, u koji su zajedničkim snagama doveli četiri investitora, a danas rade na infrastrukturnom opremanju nove industrijske zone od 25 ha pošto u postojećem biznis parku gotovo da više nema mesta.

Prvi investitor je pogon u Beočin biznis parku otvorio u aprilu 2012. i već za godinu i po dana ostalo je mesta samo za još jednog nakon čega će opština morati da pronađe novi prostor. S obzirom na to da je Beočin mala opština, specifičnih teritorijalnih i geografskih karakteristika to nije bilo lako. Prostor od dodatnih 25 hektara pronađen je naspram Beočin biznis parka. U novembru 2012. potpisan je Sporazum o javno-privatnom partnerstvu sa Lafaržom, kao i USAID Projektom održivog lokalnog razvoja, kojim je definisan način izgradnje zone. Očekuje se da već tokom 2014. i u ovu zonu stigne prvi investitor.

Opština Beočin preporučuje ovaj model privlačenja ulaganja, jedinstven u Srbiji, lokalnim samoupravama u kojima posluju industrijski giganti slični Lafaržu. U Beočin biznis parku danas ulažu kompanije Mars, Provud, J&J i Agro Grnja i kada svi počnu sa radom imaće između 350 i 400 zaposlenih. Procena opštine je i da najmanje 10 lokalnih dobavljača imaju korist od biznis parka odnosno ukupno oko 1.000 ljudi.

Saradnja tu nije završena jer Lafarž i opština ulažu dodatnih milion evra u razvoj obrazovanja i sporta na teritoriji lokalne samouprave - subvencionisanje prevoza učenika osnovnih i srednjih škola i fakulteta, nabavku opreme i investiciono održavanje osnovnih škola, subvencionisanje rada JP "Sportsko poslovni centar" Beočin kao i za manje značajne projekte u infrastrukturne opštinske objekte.

Inače, saradnja fabrike cementa i beočinske opštine datira još od 2002. i sprovedene privatizacije. Tada je osnovan fond za realizaciju socijalnog programa koji je trajao 10 godina i predviđao ulaganja od 600.000 evra godišnje za finansiranje sporta, verskih ustanova, udruženja građana i Kulturnog centra.

JAVNO – PRIVATNO PARTNERSTVO

VICEŠAMPION

Slobodna zona Smederevo – Trimodalni logistički centar

Naziv grada/opštine: **Grad Smederevo**

Populacija: **108.209**

Broj privrednih subjekata: **4.097**

Stepen razvijenosti: **II grupa**

Broj bodova: **115**

Pozicija u kategoriji: **2**

U kategoriji Javno-privatno partnerstvo, titulu vicešampiona poneo je grad koji je u partnerstvu sa pet privatnih kompanija formirao jedinstveni trimodalni logistički centar i slobodnu zonu na Dunavu koja investitorima nudi idealan položaj na koridorima 7 i 10. Smederevo je iskoristilo pogodnosti javno-privatnog partnerstva kao modela za privlačenje investicija, imajući u vidu da se strani investitori lakše odlučuju za ulaganja ukoliko za partnere imaju stabilnu i prosperitetnu domicilnu kompaniju ili lokalnu upravu. Veliku šansu za brzi ekonomski razvoj Smederevo je prepoznalo u projektovanju i izgradnji velikog trimodalnog logističkog centra na Dunavu (nudi transportne veze rekom, železnicom i drumovima), a kao prvi korak u realizaciji ovog strateškog projekta pristupilo se osnivanju Slobodne zone Smederevo, upravo na lokaciji pored Dunava u sklopu industrijske zone i industrijskog parka.

Inicijativu za osnivanje Slobodne zone potekla je od privatnog partnera, belgijske kompanije Meteh, a ono što ovu zonu razlikuje od drugih jeste dominantno učešće kapitala privatnih kompanija (Meteh – 30% kapitala, Tomi trejd, Mitrašinić, Inter-mehanika i Nafta ad – po 10%) dok je suvlasnički udeo grada tek 30 odsto. Osobenost Smedereva je u tome što predstavlja najseverniju luku koja može da primi crnomorske brodove, dok je Kovinski most poslednja veza sa levom obalom pre Đerdapa I.

Slobodna zona zauzima teritoriju od 100 hektara, a zbog velikog interesovanja domaćih i stranih investitora, Vlada Srbije donela je rešenje da bude proširena za još 42 hektara. Jedan od razloga je i dolazak finske kompanije PKC grup, koja će graditi objekat od 20.000 metra kvadratnih. Nakon te investicije broj zaposlenih u Slobodnoj zoni biće povećan sa 1.000 na oko 2.500.

Interesovanje za zajedničko ulaganje u trimodalni logistički centar do sada su iskazale velike kineske kompanije, a za ulaganje u marinu kompanije iz Austrije i Nemačke.

JAVNO – PRIVATNO PARTNERSTVO

Naučno-tehnološki park

Naziv grada/opštine: **Grad Čačak**

Populacija: **114.979**

Broj privrednih subjekata: **5.918**

Stepen razvijenosti: **I grupa**

Broj bodova: **72**

Pozicija u kategoriji: **3**

U želji da visokoškolske ustanove više uključe u podsticanje ekonomskog razvoja i po uzoru na najbolje svetske prakse, grad Čačak odlučio se za formiranje naučno-tehnološkog parka kao jedinstvenog modela za povezivanje privrede i naučnih institucija kako bi ono što je predmet njihovih istraživanja i razvoja bilo ponuđeno komercijalnom tržištu kroz nove, inovativne proizvode i usluge. Naučno-tehnološki park formiran je u saradnji sa Fakultetom tehničkih nauka u Čačku, Agronomskim fakultetom, Institutom za voćarstvo i poslovnim udruženjima „Unija Čačak 2000“ i „Gradac 97“ (gotovo kompletna privreda Čačka je uključena u ova dva udruženja). Iako su u osnivanju parka učestvovala isključivo institucije i kompanije iz Čačka, on će biti otvoren i za korisnike iz Moravičkog, Raškog i Zlatiborskog okruga. U Čačku očekuju da će NTP značajno doprineti smanjenju stope nezaposlenosti u tom gradu.

Poslovni inkubator Novi Sad

Naziv grada/opštine: **Grad Novi Sad**

Populacija: **341.625**

Broj privrednih subjekata: **23.970**

Stepen razvijenosti: **I grupa**

Broj bodova: **116**

Pozicija u kategoriji: **1**

U partnerstvu sa Fakultetom tehničkih nauka, javnim preduzećem Informatika i Fondom za promociju investicija u Vojvodini, Novi Sad je uspeo da 2010. godine formira jedan od retkih uspešnih poslovnih inkubatora u našoj zemlji. Uz dobar menadžment, tajna je u ciljanom pristupu koji je fokusiran na jednu, izabranu granu privrede - informacione tehnologije.

Danas Poslovni inkubator Novi Sad raspolaže sa 800 m² prostora sa neophodnom infrastrukturom za start-up biznis. Pod krovom inkubatora nalazi se 8 start-up kompanija, 2 projekta i dve organizacije. Na raspolaganju su im 24 kancelarije, tri sale za sastanke i druge zajedničke prostorije.

Pristupanjem inkubatoru, start-up projekti i kompanije dobijaju mnogo više od povoljnog i kvalitetnog poslovnog prostora. Fokus inkubatora je na ubrzanju razvoja preduzetničkih ideja i prevođenju ideja u uspešne poslovne modele. Kako bi se povećala efikasnost razvoja novih startup-ova, inkubator je primenio Stage-gate sistem praćenja razvoja stanara. Okvirna je procena da će stanari Poslovnog inkubatora Novi Sad na ime poreza i doprinosa tokom 2013. uplatiti oko 15 miliona dinara u budžet, što je tri puta više od budžeta koji se izdvaja za podršku Poslovnom inkubatoru. Osim toga, popunjenost inkubatora je tek na 55% što znači da bi u punom kapacitetu izdvajanja u budžet mogla da narastu na 30 miliona dinara godišnje što bi u petogodišnjoj perspektivi, na osnovu koje se meri uspešnost inkubatora, značilo prihode u lokalnu kasu od oko 130 miliona dinara. U start-up kompanijama koje se nalaze pod krovom inkubatora i organizacijama podrške zaposlene su 32 osobe, a prema potrebama projekta dodatno je angažovano još 36 osoba. U Srbiji su do sada otvorena 23 inkubatora, ali je tek 10 u potpunosti funkcionalno. Ono što je od presudnog značaja za uspeh jeste da se njegove karakteristike prilagode potrebama opštine u kojoj je osnovan.

PODRŠKA PRIVREDI

Budžetski fond za finansiranje aktivne politike zapošljavanja

Naziv grada/opštine: **Grad Kruševac**
Populacija: **128.752**
Broj privrednih subjekata: **5.093**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **113**
Pozicija u kategoriji: **2**

Aktivna politika zapošljavanja donela je vicešampionsku poziciju Kruševcu u kategoriji „Podrška privredi“. Kroz subvencionisanje kamata za preduzetnike, podršku zapošljavanju i javne radove, grad je pomogao velikom broju firmi da otvore nova radna mesta i prošire svoj biznis, a mnogim mladim ljudima da steknu svoja prva radna iskustva i zaposlenje. Samo u ovoj godini, 318 ljudi dobilo je posao zahvaljujući ovom programu podrške, a od osnivanja fonda ukupno 1.168 lica. Kroz budžetski fond za finansiranje aktivne politike zapošljavanja privrednici su dobijali praktično beskamatne kredite na dve ili pet godina koji su im obezbeđivali veliki plasman sredstava u proširenje poslovnih kapaciteta (obima proizvodnje), a to je posledično dovelo do povećanja broja zaposlenih. Budžetski fond za podsticanje zapošljavanja postoji još od 2009. U prve tri godine postojanja finansirani su programi „Samozapošljavanje“, „Subvencije poslodavcima za otvaranje novih radnih mesta“ i „Pripravnici“, a u 2013. se umesto programa „Pripravnici“ uvodi program „Javni radovi“.

Budžetska sredstva namenjena finansiranju aktivne politike zapošljavanja povećavana su iz godine u godinu tako da su u 2013. iznosila 48,7 miliona dinara. Grad Kruševac je za ove namene godinama izdvajao najviše sredstava od svih gradova i opština u Srbiji, za šta je dobio i specijalno priznanje 2011. Uprkos restriktivnom budžetu, Kruševac planira da i u 2014. nastavi sa dobrom praksom negovanja poslovnog sektora i za ove namene izdvaja sredstva u nepromenjenom iznosu. Rezultati istraživanja sprovedenog među privrednicima pokazali su da im je ovakav vid podrške neophodan kako bi proširili delatnost, zaposlili novu radnu snagu i opstali na tržištu dugi niz godina.

pozitivna strana aktivne politike zapošljavanja je visok procenat održivosti firmi koje su dobile subvenciju za samozapošljavanje (57,21%). Ove mere podržala je i Nacionalna služba za zapošljavanje.

PODRŠKA PRIVREDI

Funkcionalna Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj

Naziv grada/opštine: **Opština Merošina**
Populacija: **13.968**
Broj privrednih subjekata: **315**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**
Broj bodova: **108**
Pozicija u kategoriji: **3**

Opština Merošina, kao jedna od najnerazvijenijih lokalnih samouprava, prepoznala je značaj postojanja funkcionalne Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj za poboljšanje uslova poslovanja u toj sredini. Sa željom da zadrži mlade i obrazovane ljude koji migriraju ka većim centrima, pružena je mogućnost nezaposlenim licima sa višom i visokom stručnom spremom da volontiraju u postojećoj Kancelariji za LER. Od aprila 2013. kada su volonteri počeli sa radom, prošli su niz obuka, povezali Kancelariju za LER opštine Merošina sa institucijama i organizacijama značajnim za upoznavanje sa problemima i mogućnostima u oblasti LER, realizovano je 15 projekata i još tri su u fazi realizacije. Napravljeno je osam baza podataka neophodnih privredi, analize sektora poljoprivrede i energetike, vodič za investitore, promo materijali opštine itd.

Lokalni akcioni plan zapošljavanja

Naziv grada/opštine: **Opština Kuršumlija**
Populacija: **18.445**
Broj privrednih subjekata: **790**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**
Broj bodova: **92**
Pozicija u kategoriji: **4**

Usvajanjem Lokalnog akcionog plana zapošljavanja za 2013. opština Kuršumlija osmislila je način da pomogne zapošljavanje dela od 3.231 aktivno nezaposlenog lica u ovoj lokalnoj samoupravi koja je jedna od najnerazvijenijih u Srbiji. I pored ogromnih problema u smislu nasleđenih finansijskih obaveza, opština je smogla snage da iz svog budžeta izdvoji 14,94 miliona dinara za dva programa - dodela subvencija nezaposlenim licima za samozapošljavanje i dodela subvencija poslodavcima za otvaranje novih radnih mesta. Uslov za dobijanje podsticajnih sredstava za samozapošljavanje bio je prolazak kandidata kroz obuku za izradu biznis planova. Obuku je uspešno prošlo 39 kandidata koji su otvorili isto toliko preduzetničkih radnji od kojih neke do sada nisu ni postojale u Kuršumlji. U tim radnjama otvoreno je 50 radnih mesta. Kroz program namenjen poslodavcima otvoreno je još 29 radnih mesta.

PODRŠKA PRIVREDI

Centar za razvoj preduzetništva

Naziv grada/opštine: **Gradska opština Palilula Niš**

Populacija: **73.801**

Broj privrednih subjekata: **2.100**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**

Broj bodova: **92**

Pozicija u kategoriji: **4**

Centar za razvoj preduzetništva gradske opštine Palilula u Nišu formiran je sa namerom promovisanja lokalnog ekonomskog razvoja i privrednih kapaciteta ove lokalne samouprave. Postojeći i budući preduzetnici u ovom centru mogu da dobiju različite usluge od značaja za uspešno započinjanje i bavljenje preduzetništvom – informacije, saveti, konsalting, obuke i edukacija. Centar pruža nefinansijsku podršku naročito u sektorima proizvodnje i usluga, kao manje razvijenim u odnosu na sektor trgovine. Poseban akcenat je stavljen na pomoć poljoprivrednicima, kao sektoru sa značajnim potencijalima za privredni razvoj opštine Palilula. Centar održava redovan kontakt sa 270 privrednih subjekata, informiše ih i putem svog veb sajta, a za desetine preduzetnika organizovane su posete sajmovima u Italiji i Bugarskoj.

Naknada za korišćenje građevinskog zemljišta kao instrument za pokretanje preduzeća

Naziv grada/opštine: **Opština Nova Varoš**

Populacija: **16.758**

Broj privrednih subjekata: **450**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**

Broj bodova: **87**

Pozicija u kategoriji: **6**

Problem velikog broja proizvodnih pogona koji ne rade, opština Nova Varoš pokušala je da reši odlukom da zone, u kojima se nalaze fabrike kupljene iz stečaja kao imovina, proglaši za ekstra zone. Time im je naknada za korišćenje građevinskog zemljišta višestruko povećana. Cilj je da se vlasnici zatvorenih fabrika motivišu da pokrenu proizvodnju. Ukoliko to ne žele otvara im se mogućnost da objekte prodaju licima zainteresovanim za obnavljanje prvobitne ili pokretanje neke nove proizvodnje. Prvi rezultat ove mere je pokretanje proizvodnje u fabrici „Obuča“ gde je u startu zaposleno 36 radnika. Kod ostalih u toku je naplata potraživanja po osnovu naknade za korišćenje građevinskog zemljišta. U opštini Nova Varoš podsećaju da je u pet fabrika koje su obuhvaćene ekstra zonom, od kojih su četiri kupljene iz stečaja, pre bankrota radilo 1.622 radnika, a krajem osamdesetih i nekoliko hiljada.

PODRŠKA PRIVREDI

Privredno društvo za razvoj poljoprivrede

Naziv grada/opštine: **Opština Čajetina**
Populacija: **15.090**
Broj privrednih subjekata: **995**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **79**
Pozicija u kategoriji: **7**

U okviru projekta prekogranične saradnje „Zlatiborsko-komski pašnjaci“ formirano je privredno društvo za razvoj poljoprivrede „Zlatiborski eko agrar“ sa jednim ciljem da pruža podršku poljoprivrednicima kroz subvencije i kao takvo je prvo u Srbiji koje je osnovala jedna lokalna samouprava. U okviru preduzeća „Zlatiborski eko agrar“ posluje i laboratorija za kontrolu kvaliteta mleka. Postojanje ovog privrednog društva direktno utiče na 8.000 ljudi koji se u opštini Čajetina bave poljoprivredom i kojima je to osnovni izvor prihoda. Pozitivni efekti osnivanja „Zlatiborskog eko agrara“ ogledaju se i u rastu broja novih registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, kao i u povećanom broju zahteva za subvencije. Osnovna ideja pri osnivanju ovog preduzeća bila je da to bude neprofitno društvo. Na početku svake godine, direktor podnosi opštini izveštaj o radu u prethodnoj godini, kao i plan rada za tekuću.

Uspostavljanje slobodne zone Vranje

Naziv grada/opštine: **Grad Vranje**
Populacija: **83.524**
Broj privrednih subjekata: **2.265**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **77**
Pozicija u kategoriji: **8**

Grad Vranje obezbedio je 114 hektara zemljišta za potencijalne investitore sa rešenim svim imovinsko-pravnim odnosima i neophodnom infrastrukturom, kao jednim od osnovnih preduslova za ubrzani ekonomski razvoj. Na tom prostoru osnovana je Slobodna zona Vranje sa nizom olakšica za ulagače - oslobađanje plaćanja naknade za uređenje građevinskog zemljišta, oslobađanje plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme za investitore koji upošljavaju nove radnike, primena Uredbe Vlade Srbije za otuđenje ili davanje u zakup građevinskog zemljišta po ceni manjoj od tržišne ili bez naknade. Tu su i olakšice koje nudi svaka slobodna zona – oslobađanje od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina za robu namenjenu obavljanju delatnosti, oslobađanje od PDV-a na energente, izvoz oslobođen dažbina itd. Na prostoru zone već investiraju dve velike kompanije – Geoks i Ditre Italia (1.900 radnih mesta).

Industrijsko-tehnološki park Vršac

Naziv grada/opštine: **Opština Vršac**
Populacija: **51.207**
Broj privrednih subjekata: **2.500**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **119**
Pozicija u kategoriji: **1**

U opštini Vršac nalazi se najuspešniji industrijsko-tehnološki park u Srbiji. Proaktivni i ciljani pristup promociji investicija privukao je čak osam investitora među kojima su i svetski poznate, multinacionalne kompanije kao što su Fresenius Medical Care i Štada. Zbog velikog interesovanja, opština gradi novu industrijsku zonu i otvara vrata novim ulaganjima. Ideja o osnivanju Industrijsko - tehnološkog parka u Vršcu, potekla je 2004. godine od zajedničke inicijative lokalne samouprave i lokalne poslovne zajednice na čelu sa kompanijom Hemofarm, lokalnim i regionalnim liderom u farmaceutskoj industriji, a glavni razlog bila je ograničena raspoloživost prostora za razvoj poslovanja koji postoji u opštini Vršac i velike zainteresovanosti domaćih i stranih investitora za uspostavljanje poslovnih aktivnosti.

Navedeni razlozi bili su dovoljni da lokalna samouprava zemljište kompletno infrastrukturno opremi i na taj način stvori što bolje uslove za potencijalne investitore u cilju njihovog lakšeg odlučivanja da pogone podignu na prostoru Tehnološkog parka u Vršcu. Kampanja za promociju investicija je jasno koncipirana i fokusirana na konkretnu ciljnu grupu (farmaceutsku industriju kao dominantnu granu privrede u lokalnoj zajednici) i podrazumeva izradu i distribuciju promotivnog materijala: vodič za investitore, vodič za dobijanje građevinskih dozvola, baze braunfiled i grinfiled lokacija. Promotivni materijal preveden je na engleski, nemački, italijanski i rumunski jezik. Kampanja je bila prvi korak u procesu brendiranja opštine Vršac kao najatraktivnijeg grada za ulaganje u Srbiji u okviru kojeg je u značajnoj meri unapređen postojeći vizuelni imidž. Rezultati se ogledaju u potpunom kapacitetu Tehnološkog parka, odnosno broju novootvorenih radnih mesta. Planirano je da u narednih četiri do pet godina na prostoru ITP-a bude zaposleno oko 1.000 ljudi, a vrednost investicija iznosiće oko 30 miliona evra. Korist od razvoja ITP-a osetila su i mala i srednja preduzeća iz Vršca, dobavljači novih investitora.

Efikasnošću opštinske uprave do novih investicija

Naziv grada/opštine: **Opština Stara Pazova**
Populacija: **65.792**
Broj privrednih subjekata: **3.620**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **101**
Pozicija u kategoriji: **2**

Promene koje je opština Stara Pazova uvela u rad lokalne administracije, ubrzale su proces izdavanja građevinskih dozvola i odgovaranja na upite investitora i postavile nove standarde u promociji. Kao rezultat toga, u ovoj opštini se trenutno realizuje sedam investicija koje će doneti 1.670 radnih mesta. Među njima su imena poput Deleza, Skanije, Milšpeda, Ajmaks, Streit Nova, Kvatro hausis i dr.

Počevši od komunikacije sa investitorima, kabinet predsednika opštine i Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj su uspostavili sistem za koordiniran rad i pružanje svih zahtevanih informacija od strane investitora u najkraćem mogućem roku. Preduzeto je opsežno prikupljanje svih relevantnih informacija od strane odeljenja opštinske uprave, javnih preduzeća, Poreske uprave, različitih fondova i agencija za investiranje i subvencionisanje privrede, Nacionalne službe za zapošljavanje, koje su objedinjene i vizuelno uniformisane u okviru info paketa koji se dostavlja investitoru shodno informacijama koje zahteva. Pripremljen je vizuelno i sadržajno usaglašen štampani promotivni materijal, web sajt "Investirajte u Pazovu" i info dokumentacija sa svim značajnim informacijama. Pre sprovedene reorganizacije, veliki broj informacija koje su bile potrebne investitoru nisu bile dostupne opštinskoj upravi i njihovo prikupljanje je zahtevalo dosta vremena, a rezultat reforme bio je više nego značajan - sve informacije se pružaju u najkraćem mogućem roku. Odeljenje za urbanizam je velikim angažovanjem zaposlenih smanjilo vreme neophodno za izdavanje svih neophodnih dozvola za izgradnju, te sada vreme potrebno za dobijanje građevinske dozvole u Staroj Pazovi iznosi 45-60 dana. Svaki investitor ima na raspolaganju osobu u opštini koja je zadužena za direktnu komunikaciju u cilju adekvatnog, brzog i preciznog odgovora na svaki mogući zahtev, što se pokazalo izuzetno efikasnim. Praćenje broja nezaposlenih svakog meseca pokazuje da su ove mere dale i daju rezultat.

PROMOCIJA INVESTICIJA

Sekretarijat za investicije

Naziv grada/opštine: **Grad Kragujevac**

Populacija: **179.417**

Broj privrednih subjekata: **1.441**

Stepen razvijenosti: **I grupa**

Broj bodova: **95**

Pozicija u kategoriji: **3**

Grad Kragujevac je osnovao posebnu organizacionu jedinicu koja se bavi pružanjem logističke pomoći, pripremom i realizacijom investicionih projekata, najpre kao Gradsku upravu za investicije i razvoj, a danas kao Sekretarijat za investicije. Ova služba zadužena je za planiranje i predlaganje prioriteta u investiranju, kao i za praćenje realizacije. Na usluzi je svim investitorima od početka do kraja ulaganja u Kragujevac. U prvoj fazi, potencijalnom ulagaču se predstavljaju slobodne lokacije, upoznaje se sa planskom dokumentacijom i svim relevantnim propisima. Potom se prelazi na obezbeđivanje građevinske dozvole, a u trećoj fazi i na obezbeđivanje upotrebne. Jedinstvenost i uspeh ovog rešenja leži u činjenici da je ta služba potpuno izdvojena od ostalih u gradskoj upravi i samostalna u radu što joj omogućava efikasnost i brzo odgovaranje na sve zahteve investitora.

REFORMA ADMINISTRACIJE

Centar za izdavanje dozvola

Naziv grada/opštine: **Grad Niš**
Populacija: **260.237**
Broj privrednih subjekata: **10.400**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **121**
Pozicija u kategoriji: **1**

Uprkos problemima koje kao država imamo sa sistemom izdavanja građevinskih dozvola i zbog čega smo na začelju Doing business liste Svetske banke, postoje odlični primeri kako lokalni nivo vlasti pokušava sve što je u njegovoj moći i nadležnosti da taj proces makimalno ubrza. Centar za izdavanje dozvola u Nišu uspeo je da reši jedan od najvećih problema u procesu izdavanja dozvola, a to je umrežavanje i koordinacija svih nadležnih službi i javnih preduzeća.

Grad Niš je u septembru 2010. godine započeo sprovođenje projekta za unapređenje rada gradskih službi i upravljačkih kapaciteta, sa ciljem poboljšanja svakodnevnog rada i funkcionisanja gradskih uprava i službi i uspostavljanja bolje saradnje gradskih i republičkih javnih i javno komunalnih preduzeća, kroz osnivanje gradskog Pozivnog Centra i Centra za izdavanje građevinskih dozvola. Otvaranjem ovih službi, Niš je uspeo da neutrališe problem sa zastarelim modelom izdavanja građevinskih dozvola, dugim procedurama, velikim brojem dozvola i saglasnosti, protivrečnim procesima između teorije i prakse, kao i potrebom građana da se smanji vreme čekanja na rešavanje svakodnevnih problema. Na jednom mestu, sva fizička i pravna lica mogu da dobiju sve neophodne informacije o mogućnostima i pravilima gradnje na teritoriji grada Niša i podnesu neophodne zahteve i dokumentaciju. CID pruža bržu i efikasniju proceduru izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola investitorima, objedinjavajući rad i aktivnosti gradskih i republičkih institucija i eliminiše nepotrebne i duplirane aktivnosti u proceduri izdavanja građevinskih dozvola. Značajnu tehničku pomoć u uspostavljanju Centra za izdavanje dozvola pružili su partneri iz danskog grada Arhusa. Kroz ovaj proces unapređena su znanja i upravljački kapaciteti 50 zaposlenih u gradskoj upravi i 100 zaposlenih u niškim javnim preduzećima. Do sada, CID je izdao 306 građevinskih dozvola, 318 lokacijskih dozvola i 1.860 informacija o lokaciji.

REFORMA ADMINISTRACIJE

VICEŠAMPION

Modernizacijom administracije do investicija

Naziv grada/opštine: **Opština Odžaci**
Populacija: **30.196**
Broj privrednih subjekata: **258**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **112**
Pozicija u kategoriji: **2**

Mala opština poput Odžaka, relativno udaljena od Koridora 10 uspjela je da značajnim unapređenjima u radu lokalne administracije i podizanjem kapaciteta Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj u kratkom roku privuče tri velike investicije od 20 miliona evra, nakon višedecenijske pauze. Danas u ovoj opštini svoje pogone imaju Magna seating, Greiner Packaging i Standard Gas. Opština Odžaci je do 2010. godine imala administraciju koja je servisirala prevashodno potrebe građana i nije bila fokusirana na privredu i stvaranje uslova za ekonomski razvoj. Od 2010. godine definisan je strateški cilj unapređenja lokalne administracije. Uz podršku Pokrajinskog sekretarijata za lokalnu samoupravu osnovana je Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj, kao institucija zadužena za sprovođenje i kontrolu realizacije strateških ciljeva.

Osnovan je Kontakt centar, sistem koji omogućava građanima da na lak i jednostavan način podnesu zahtev ili prijave problem i da u roku od 48 sati dobiju odgovor o statusu rešavanja njihovog problema. Kroz sistem se vrši centralizovani prijem zahteva preko jedinstvenog broja telefona, SMS broja, e-maila, web portala opštine ili lično. Mesne kancelarije umrežene su i povezane sa opštinskom upravom čime je omogućen brz protok informacija, a građanima iz ruralnih područja omogućeno je da sve poslove iz domena opštinske uprave obavljaju u svojim mesnim zajednicama.

Lokalna administracija je izradila generalne i detaljne urbanisticke planove koji su definisali poslovne zone u opštini, a potom je usledilo infrastrukturno opremanje zone u Odžacima i promocija slobodnih lokacija i investicione ponude opštine. U okviru promotivnih aktivnosti, opštinu su posetili ambasadori Japana, Kanade, Austrije, Hrvatske i Slovačke. Opština je uspjela da kroz partnerski odnos i saradnju sa različitim institucijama unapredi poslovnu klimu i privuče tri nova investitora u 2013. koji su otvorili 700 radnih mesta. Odžaci pružaju podršku investitorima finansirajući obuku radne snage koju će zaposliti.

REFORMA ADMINISTRACIJE

Reorganizacija gradske uprave

Naziv grada/opštine: **Grad Zrenjanin**
Populacija: **122.714**
Broj privrednih subjekata: **923**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **96**
Pozicija u kategoriji: **3**

Grad Zrenjanin prošao je u 2013. kroz obimnu reorganizaciju gradske uprave. Smanjen je broj izvršilaca sa 414 na 339, broj odeljenja redukovan je sa 18 na šest, kao i broj rukovodilaca, a broj zamenika sa 13 na šest. Uz to, broj odseka smanjen je sa 36 na 30, ukinuto je 22 koordinatora i 20 šefova mesnih kancelarija. Navedena reforma umnogome je uticala na efikasnost i uštede. Važan pomak predstavlja formiranje Kancelarije za brze odgovore, prve u Srbiji. Kancelarija omogućava završavanje svih poslova oko dobijanja građevinske dozvole na jednom mestu. U okviru Kancelarije formiran je i Sistem 48 za rešavanje zahteva građana. Rad Kancelarije za brze odgovore prati i usavršavanje GIS sistema koji sada omogućava laku pretragu katastarskih parcela i objekata, kao i vizuelni prikaz informacija o planskoj dokumentaciji. Reorganizaciju uprave sledila je i reforma propisa iz nadležnosti opštine.

Volonterski servis Zvezdare

Naziv grada/opštine: **Gradska opština Zvezdara**
Populacija: **165.547**
Broj privrednih subjekata: **10.275**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **135**
Pozicija u kategoriji: **1**

Lokalna samouprava koja je na konkursu dobila najveći broj bodova, kandidovanjem Volonterskog centra pokazala je kako uz minimalna ulaganja, a mnogo dobre volje, može da pomogne ranjivim grupama – starijima i nemoćnima, osobama bez porodičnog staranja, osobama sa invaliditetom, porodicama sa problemima, kroz angažovanje volontera na teritoriji opštine svih starosti i struka, od 20 do 74 godine.

Volonterski centar Zvezdare na mesečnom nivou ima oko 200 korisnika, a tokom 2013. godine 43 volontera pružilo je 3.000 socijalnih usluga i realizovalo 6.500 volonterskih sati što je učinilo život na teritoriji ove opštine humanijim i kvalitetnijim za njene najugroženije stanovnike.

Posle skoro tri godine iskustva i rada prepoznat je kao dobra praksa i kao takav prihvaćen da bude model u Nacionalnom akcionom planu Nacionalnog saveta za pitanja starosti i starenja. Volonteri su stručnjaci i građani koji su spremni i edukovani da svojim uslugama pomognu sugrađanima koji imaju problem u svakodnevnom funkcionisanju, a ne mogu da se oslone na pomoć porodice ili srodnika. Angažovani su u pružanju pomoći i podrške u kućnim uslovima (nabavka hrane, higijene i lekova, kućni poslovi), kancelariji Volonterskog servisa gde se pružaju usluge Savetovališta za pojedince i porodice ili na teritoriji Zvezdare (kreativne radionice, virtuelno putovanje, druženje). Volonteri takođe pružaju usluge frizera, pedikira, masažera, majstora i baštovana. Sve usluge za građane su besplatne, dostupne i efikasne (u roku od nekoliko dana). Volonteri su starosti od 20 do 74 godine, zaposleni, nezaposleni, studenti i penzioneri. Za njihovo angažovanje opština iz svog budžeta obezbeđuje prevoz, a uz pomoć prijatelja i donatora i mesečne nagrade. Ocene za volontere i rad kancelarije VSZ se kreću oko 4,5 na skali od 1 do 5. Analiza je pokazala da se na uloženi dinar u Volonterski servis i usluge koje pruža dobija povratna vrednost od 2,25 dinara dok su materijalno nemerljivi efekti pomoći sigurno značajni.

Centar za radno angažovanje mladih

Naziv grada/opštine: **Opština Knjaževac**
Populacija: **30.905**
Broj privrednih subjekata: **850**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**
Broj bodova: **126**
Pozicija u kategoriji: **2**

U saradnji sa dve omladinske nevladine organizacije opština Knjaževac formirala je Centar za radno angažovanje mladih koji je popisao gotovo 500 osoba ispod 30 godina bez stalnog zaposlenja i za njih obezbedio jedinstvenu bazu podataka o raspoloživim radnim mestima, i dodatno – omogućio im je da steknu radno iskustvo u firmama, lokalnim institucijama i civilnim organizacijama kroz praksu.

Procene pokazuju da u Knjaževcu živi oko 2.000 mladih kojima bi ovakav centar mogao da pomogne. Oni su u potpunosti finansijski zavisni od plata i penzija svojih porodica, a imaju male šanse da steknu neophodno radno iskustvo ili radni angažman imajući u vidu mogućnosti otvaranja novih radnih mesta. Uz podršku USAID-a u septembru 2012. formiran je Centar kojem su dodeljene prostorije i neophodna oprema (četiri kompjutera, štampač, plaćeni telefon i internet), a u njemu je angažovana jedna stalno zaposlena osoba uz pet volontera. Tokom 2013. već je napravljena baza od 484 mladih kojima je potrebna pomoć (taj broj se neprestano uvećava). Oni dobijaju informacije o slobodnim radnim mestima, konkursima za praksu, usluge izrade CV-a, pisanje motivacionih pisama i korišćenje internet kluba. Brend program Centra je program radne prakse gde korisnici stižu pravo da rade tri puta nedeljno po četiri radna sata i za to dobiju mesečnu nadoknadu od 5.000 dinara, koja nema karakter zarade. Do sada je 134 mladih ljudi prošlo praksu u prosečnom trajanju od oko dva meseca. Radnu praksu mogu da obave u 22 privatne firme, 16 institucija i četiri civilne organizacije. U program su uključena i preduzeća iz Zaječara i Boljevca, a pregovara se i sa firmama iz Svrljiga, Sokobanje i Kladova.

Do sada je 14 mladih ljudi iz Knjaževca na ovaj način došlo i do stalnog posla, a u ove podatke nisu uključeni rezultati iz Zaječara i Boljevca. Svakodnevno stižu pozivi kancelarija za mlade iz cele Srbije koji pozivaju opštinu Knjaževac da im prenese iskustva Centra za radno angažovanje mladih.

SERVIS GRAĐANA

Sistem 48

Naziv grada/opštine: **Opština Indija**
Populacija: **47.433**
Broj privrednih subjekata: **2.232**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **124**
Pozicija u kategoriji: **3**

Opština Indija prva je u Evropi uvela Sistem 48, koji je osnova za komunikaciju građana i pravnih subjekata sa lokalnom samoupravom i javnim preduzećima. Građani putem tog sistema imaju način da utiču na rad opštine, a sa druge strane čelnici lokalne samouprave mogu da kontrolišu rad javnih preduzeća i opštinskih odeljenja. Građanima je dovoljan jedan telefonski poziv, e-mail ili SMS da prijave problem koji imaju i u roku od 48 sati moraju da dobiju odgovor na koji način će taj problem biti rešen (ili će u tom roku biti rešen). Na kraju svake radne nedelje opštinske vlasti na osnovu rezultata Sistema 48, analiziraju rad javnih preduzeća i lokalne uprave, a zaključci sa sastanka su obavezujući. Sistem omogućava precizno beleženje ko dobija najviše prijava, u kojim oblastima, koliki je uspeh u rešavanju, kao i u kojim delovima opštine ima najviše problema.

Uvođenje telemedicine

Naziv grada/opštine: **Opština Boljevac**
Populacija: **12.865**
Broj privrednih subjekata: **201**

Stepen razvijenosti: **III grupa**
Broj bodova: **119**
Pozicija u kategoriji: **4**

Dom zdravlja u Boljevcu otvorio je ordinaciju telemedicine čime je omogućena sveobuhvatnija medicinska nega za građane ove opštine koja ima problem velike razuđenosti naseljenih mesta i stanovništva, kao i manjak lekara u pojedinim segmentima zdravstvene zaštite. Modernom telekomunikacionom opremom dom zdravlja je povezan sa Zdravstvenim centrom u Zaječaru i Kliničkim centrom u Nišu. Pacijenti iz Boljevca sada ne moraju da putuju do tih gradova da bi došli do lekara specijaliste i nemaju troškove putovanja niti potražuju sredstva za te namene od Fonda PIO. Opština ima manje troškove za organizaciju službe lokalnih ambulanti, skraćuje se vreme zakazivanja pregleda, a od značaja je i to što su lekari u prilici da neposredno razmenjuju iskustva sa kolegama iz većih centara. Uvođenje telemedicine realizovano je u partnerstvu s NALED-om i Centrom za telemedicinu u Mizuriju.

Zelena oaza Pančeva

Naziv grada/opštine: **Grad Pančevo**
Populacija: **123.414**
Broj privrednih subjekata: **6.855**

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **104**
Pozicija u kategoriji: **6**

Kao jedan od ekološki najugroženijih gradova Srbije i Evrope, Pančevo je uložilo velike napore da građanima podari zelenu oazu rekonstrukcijom parkova Narodna bašta i Barutana. Park Narodna bašta bio je ozloglašen po napadima pasa lotalica, polomljenom mobilijaru i neuređenim stazama. Prostor Barutane bio je potpuno zarastao u

šikaru. Danas su to dva parka sa česnama, fontanama, trim stazom, dečijim igralištima, teretanom na otvorenom, muzičkim paviljonom, skejt parkom, veštačkom stenom za alpiniste i kafe galerijom. Uređene su pešačke staze, postavljeno osvetljenje i zasađen veliki broj sadnica drveća. Tokom cele godine organizuju se sportske, kulturne i ekološke manifestacije. Rekonstrukciju su osim grada i JKP Zelenilo podržali i Eurobank Srbija, Ravena, preduzeće Akve dela Sardenja i grad Kaljari, Rotari klub, Ritejl park Aviv, Pokrajinski sekretarijat za sport i HIP Petrohemija.

Rekonstruisan trg

Naziv grada/opštine: **Opština Požega**
Populacija: **29.638**
Broj privrednih subjekata: **1.238**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **95**
Pozicija u kategoriji: **7**

Opština Požega odlučila se za rekonstrukciju glavnog gradskog trga radi formiranja jedinstvene, višenamenske celine koja zadržava i okuplja građane. Ovaj trg bio je predviđen već 1832. prvim urbanističkim planom za Požegu koji je izradio Lazar Zuban. Tada su se oko trga grupisale trgovačke i zanatlijske radnje, kafane i privatne kuće, a u centru je radila pijaca. Ono što je posebno kod ovog trga jeste njegov kružni oblik koji se veoma retko sreće ne samo u Srbiji već u celoj Evropi. Tu se nalazi zgrada opštine, pošta, nekoliko banaka i uslužnih radnji i predstavlja centar okupljanja stanovništva. Takođe, na tom mestu se održava i veliki broj manifestacija. U okviru izbora nedeljnika NIN, trg u Požegi proglašen je za najuspešnije delo u oblasti arhitekture u 2012. Iste godine u anketi lista Pres, čitaoci su ga proglasili najlepšim trgovom u Srbiji. Jedna od brojnih nagrada je i priznanje na 5. Salonu pejzažne arhitekture.

Uslužni centar gradske opštine Vračar

Naziv grada/opštine: **Gradska opština Vračar**
Populacija: **56.000**
Broj privrednih subjekata: -

Stepen razvijenosti: **I grupa**
Broj bodova: **95**
Pozicija u kategoriji: **7**

Opštinski uslužni centar beogradske opštine Vračar počeo je sa radom 2008. u novouređenom, funkcionalnom prostoru kako bi građani i privrednici na jednom mestu mogli da završe sve poslove iz nadležnosti lokalne samouprave – od pribavljanja informacija i predaje podnesaka i zahteva do izdavanja uverenja i dozvola. Ono što je prednost Uslužnog centra opštine Vračar jeste to što korisnici odmah mogu da ocene kvalitet pružene usluge. Putem elektronskih panela, koji su montirani na svakom šalteru, građani i privrednici mogu pritiskom na jedan od tastera na panelu da ocene nivo kvaliteta pružene usluge. Analize opštine Vračar pokazuju da su koristi od uvođenja ovakvog sistema rada, koji je dokazao svoju brzinu i efikasnost, davno premašili troškove. Takođe, analiza pokazuje da je implementacija ovakvog načina rada moguća u bilo kojoj drugoj lokalnoj samoupravi.

SERVIS GRAĐANA

Formiranje centra za izdavanje građevinskih dozvola

Naziv grada/opštine: **Grad Zaječar**
Populacija: **59.461**
Broj privrednih subjekata: **350**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **93**
Pozicija u kategoriji: **9**

Fizičkim objedinjavanjem nekoliko službi i različitih nivoa nadležnosti, Grad Zaječar došao je do jedinstvenog centra za izdavanje građevinskih dozvola. Taj centar danas nudi brže procedure i elektronsko praćenje predmeta. Do ovakvog unapređenja došlo se analizom postojećih procedura, identifikovanjem slabih tačaka i utvrđivanjem potreba za dodatnom obukom. Sledeći korak bio je identifikacija opreme i kadrova i formiranje tima koji će raditi u centru. Unapređeni postupak omogućava da investitori imaju komunikaciju samo sa jednim službenikom kod kojeg završavaju sve poslove oko građevinske dozvole. Službenik je taj koji je po podnošenju zahteva dužan da obradi sve relevantne podatke iz predmeta sa katastrom, javnim preduzećima i drugim nadležnim institucijama, a u svakom trenutku komunicira sa strankom radi eventualnih dopuna dokumentacije.

Servis građana sa tradicijom

Naziv grada/opštine: **Opština Apatin**
Populacija: **32.813**
Broj privrednih subjekata: **101**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **90**
Pozicija u kategoriji: **10**

Opština Apatin razvila je niz servisa za građane među kojima se najviše ističu Sistem 48, Pravna služba, društvene delatnosti, kao i sadržaji iz oblasti kulture. Od uvođenja Sistema 48 u ovu opštinu, broj zahteva građana povećan je 90%, a uspešno je rešeno svih 2.243 prijava. Rad apatinske Pravne službe organi Autonomne pokrajine Vojvodina ocenili su najvišom ocenom. Ona predstavlja krajnju instancu u rešavanju životnih pitanja građana i u rangu je privatnih advokatskih kancelarija. Među društvenim delatnostima Apatin ističe stipendiranje 250 studenata, besplatni udžbenici i užina za decu slabog materijalnog stanja, besplatan prevoz učenika, angažovanje gerontodomaćica, besplatno pozajmljivanje pomagala osobama sa invaliditetom, izgradnja kanalizacione mreže i sl. U oblasti kulture Apatin posebno ističe aktivnosti Kulturnog centra i organizovanje velikog broja manifestacija.

Internet portal opštine Vrnjačka Banja

Naziv grada/opštine: **Opština Vrnjačka Banja**
Populacija: **27.332**
Broj privrednih subjekata: **1.478**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **89**
Pozicija u kategoriji: **11**

Koristeći isključivo sopstvene kapacitete, opština Vrnjačka Banja odlučila se da pitanje kvalitetnog servisiranja zahteva građana obezbedi izgradnjom savremenog portala lokalne samouprave. Umesto plaćanja eksterne kompanije za održavanje veb sajta, više opštinskih odeljenja udružilo je snage da samostalno

SERVIS GRAĐANA

projektuje i izradi portal na kojem građani sa nekoliko klikova mogu da završe veliki broj poslova bez čekanja na šalteru. Portal opštine nudi on-line usluge poput Kancelarije za brze odgovore, Sistema 48, direktne komunikacije sa predsednikom opštine, niz poslovnih registara (nepokretnosti, privrednici, planska dokumentacija), najnovije vesti iz opštine i sl. Ovakvo rešenje ne samo da je povećalo efikasnost rada s građanima jer se lako prati koje stranice posećuju i koje poslove obavljaju, već je i ušteđeno milion dinara, koliko je godišnje izdvajano iz budžeta za održavanje veb sajta.

Centar za razmenu informacija o prekograničnoj saradnji

Naziv grada/opštine: **Opština Vladičin Han**
Populacija: **20.938**
Broj privrednih subjekata: **634**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**
Broj bodova: **88**
Pozicija u kategoriji: **12**

U okviru projekta prekogranične saradnje Srbija – Bugarska, u Vladičinom Hanu je otvoren najsavremeniji trening centar na jugu Srbije pod nazivom "Connection" - Centar za razmenu informacija o prekograničnoj ekonomskoj saradnji. Objekat trening centra je površine 350 metara kvadratnih. U prizemlju se nalazi konferencijska sala, a na spratu specijalizovane trening sale opremljene savremenom kompjuterskom opremom, kao i pomoćnom IT opremom i edukativnim softverima za ranjive grupe, tj. osobe sa različitim vrstama invaliditeta - fizičkim, senzornim, intelektualnim ili emotivnim. Trening centar je jedinstven na jugu Srbije i verovatno jedini takve vrste južno od Beograda. Namenjen je razmeni informacija između preduzetnika, osoba sa invaliditetom kao i drugih kategorija, u cilju saradnje i stvaranja boljeg privrednog ambijenta za razvoj malih i srednjih preduzeća u tom regionu.

Uređenje gradskog trga sa izradom javne podzemne garaže

Naziv grada/opštine: **Opština Tutin**
Populacija: **36.000**
Broj privrednih subjekata: **1.500**

Stepen razvijenosti: **IV grupa**
Broj bodova: **85**
Pozicija u kategoriji: **13**

Neuređenu lokaciju u centru grada opština Tutin pretvorila je u trg površine 4.000 metara kvadratnih, a uz to dobila i podzemnu garažu (250 parking mesta), kao i poslovno-stambeni objekat (10.000 kvadrata). Projekat je realizovan u saradnji sa privatnih investitorima i donatorima - PRO program i USAID. Nakon sprovedene javne nabavke i izbora najpovoljnijeg ponuđača, privatnom investitoru poverena je izgradnja objekata dok su donatori obezbedili popločavanje trga i osvetljenje. Trg danas rešava probleme rasterećenja saobraćaja, parkiranja i razvoja turizma dok je opština dobila dodatni prostor za svoje potrebe u izgrađenom poslovnom objektu, kao i prostor za besplatno parkiranje službenih vozila. Na sličnom principu opština Tutin danas pristupa uređenju drugih lokacija u saradnji sa privatnim investitorima. Na trgu se danas održava i veliki broj kulturnih manifestacija.

SERVIS GRAĐANA

Bolji uslovi za izbegla i interno raseljena lica

Naziv grada/opštine: **Gradska opština Zemun**

Populacija: **170.000**

Broj privrednih subjekata: **5.000**

Stepen razvijenosti: **I grupa**

Broj bodova: **80**

Pozicija u kategoriji: **14**

Gradska opština Zemun opredelila se za dugoročno poboljšanje uslova života izbeglih i interno raseljenih lica na svojoj teritoriji, kao i mogućnost integracije navedenih grupa u lokalnu zajednicu. Broj osoba koje su bile izložene prisilnim migracijama i egzistencijalnim poteskoćama i našle utočište na teritoriji Zemuna je preko 36.000. Ogromna većina je ostala bez celokupne imovine, bez radnog mesta i drugih prihoda, a ne ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju. Danas ih je na teritoriji opštine oko 12.000. Ovim grupama kontinuirano se pomaže, a jedan od značajnih vidova pomoći bila je podela građevinskih paketa za one koji nemaju odgovarajuće uslove stanovanja i sa takvim aktivnostima se nastavlja. Takođe, organizovani su i događaji u svrhu ostvarivanja bolje komunikacije i informisanja o mogućnostima dobijanja socijalne pomoći, zdravstvene zaštite ili zapošljavanja.

SPECIJALNO PRIZNANJE ZA DOPRINOS LOKALNOM EKONOMSKOM RAZVOJU KROZ OČUVANJE KULTURNOG NASLEĐA

Centar za kulturu Vuk Karadžić u Tršiću

Naziv grada/opštine: **Grad Loznica**
Populacija: **84.925**
Broj privrednih subjekata: **3.563**

Stepen razvijenosti: **II grupa**
Broj bodova: **109**
Pozicija u kategoriji: **5**

Jedno od najupečatljivijih rešenja stiglo je iz Loznice koja je jedina kandidovala rešenje iz kulture kao primer najbolje prakse i pokazala da tradicija, kultura i ekonomija mogu da idu ruku pod ruku. Zato je komisija odlučila da ovom gradu za kandidovano rešenje „Centar za kulturu Vuk Karadžić u Tršiću“ dodeli Specijalno priznanje za doprinos lokalnom ekonomskom razvoju kroz očuvanje kulturnog nasleđa.

S obzirom na bogato kulturno nasleđe Loznica je pristupila podizanju kapaciteta infrastrukture svih objekata kojim upravlja, ali i podizanju kvaliteta brojnih manifestacija i kulturnih programa koje organizuje. Najveći pomak je primetan u podizanju kapaciteta Tršića. U ovom mestu, koje godišnje u proseku poseti više od 100.000 ljudi, obavljani su konzervatorski radovi na kući Vuka Karadžića, revitalizovan je vajat u saborištu, renovirana zgrada Muzeja Jadra i dr. Zbog značaja Cerske bitke, znamenito mesto Tekeriš u proseku ima 30.000 posetilaca godišnje, dok letnje škole prevodilaštva, kampove jezika, književna i umetnička okupljanja takođe dovode u Loznicu veliki broj gostiju.

Manifestacija Vukov sabor upisana je u prvu Nacionalnu listu zaštićenog nematerijalnog kulturnog nasleđa, kao jedina manifestacija na toj listi, kao i na UNESCO listu „primera dobre prakse“. Odnos grada i CK „Vuk Karadžić“ prema kulturnom nasleđu i značaju kulturnog života za stanovništvo i posetioce, doprineo je unapređenju kvaliteta života u gradu i novim mogućnostima za obrazovanje.

U toku je izgradnja centra za rekreativnu nastavu u Tršiću koji će obezbediti prostorije za radionice, edukaciju i druge aktivnosti, ali i 150 kreveta za boravak učesnika tih događaja. Izgradnja centra otvoriće i značajan broj radnih mesta, a svi koji se bave seoskim turizmom, ugostiteljstvom, starim zanatima, proizvodnjom odevnih predmeta i suvenira dobijaju šansu da prošire poslovanje. Rad CKVK već je predstavljen opštinama Vršac, Opovo, Novi Kneževac, Čoka i Žitište kao primer dobre prakse.

